

T.C. Sağlık Bakanlığı
Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü

Üniversiteler Mahallesi, Dumlupınar Bulvarı 6001.
Cadde No:9 Çankaya / Ankara

Tarih: 02/12/2020

Konu: İhale İlanlarına ve Sözleşmelere Ödeme Vadelerinin Yazılması / Fatura İşlemleri Hakkında

Bilindiği gibi, Kamu İhale Kanunu'nun 5. Maddesinde "Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz" hükmü yer almaktadır. Ancak idareler ödeneği olmamasına rağmen kanuna aykırı olarak ihaleye çıkmakta, ödenek olmadığı gerekçesi ile yüklenicilere ödemeler yapılmamaktadır. Ender olarak bazı ihale ilanı ve sözleşmelerde vade ve gün yazılmış olsa da yazılı vade ve güne çoğu zaman riayet edilmemektedir.

Örmeğin;

İhale İlanında "Ödemeler, Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğünce Muayene ve Kabul Komisyonunca kabul raporu düzenlenmesinden itibaren işletmemiz gelir durumuna göre Yüklenicinin yazılı talebi üzerine en geç günde Yükleniciye veya vekiline yapılacaktır. Nakit durumunun yeterli olmaması halinde Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine göre işlem yapılacaktır." yazmakta veya hiç bir şekilde ödeme ile ilgili bilgi içermemektedir.

Sözleşmelerde ise aşağıdaki örnekleri verebiliriz.

Örnek1

Madde 12 - Ödeme yeri ve şartları

12.1. Ödeme yeri

12.1.1. İdare tarafından sözleşmeye ilişkin ödemeler İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü Bakırköy Muhasebe Birimi Ve/Veya Bakırköy Mal Müdürlüğü 'de yapılacaktır. Yüklenici tarafından alım konusu malın , sözleşme ve ihale dokümanına uygun şekilde teslim edilmesi koşuluyla ödemelere ilişkin hususlar ve ödeme zamanı aşağıda düzenlenmiştir.

12.2. Ödeme koşulları ve zamanı

12.2.1. (Değişik:29/11/2016-29903 R.G./13 md.)Ödemeye esas para birimi Türk Lirası'dır.

12.2.2. İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü Bakırköy Muhasebe Birimince Ve/Veya Bakırköy Mal Müdürlüğünce nakit akışına göre yüklenici veya vekiline ödeme yapılacaktır.

Örnek2

Madde 12 - Ödeme yeri ve şartları

12.1. Ödeme yeri

12.1.1. İdare tarafından sözleşmeye ilişkin ödemeler İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Hizmetler Başkanlığı - 6 Muhasebe Birimi 'de yapılacaktır. Yüklenici tarafından alım konusu malın , sözleşme ve ihale dokümanına uygun şekilde teslim edilmesi koşuluyla ödemelere ilişkin hususlar ve ödeme zamanı aşağıda düzenlenmiştir.

12.2. Ödeme koşulları ve zamanı

12.2.1. (Değişik:29/11/2016-29903 R.G./13 md.)Ödemeye esas para birimi Türk Lirası'dır.

12.2.2. İdare, Muayene ve Kabul Komisyonunca kabul raporu düzenlenmesinden itibaren Yüklenicinin yazılı talebi üzerine **en geç gün içinde** Yükleniciye veya vekiline ödemeyi yapacaktır.

12.2.3. Kurumun nakit döngüsü öncelikli olup hesaplarda yeterli nakit olana kadar ödemeler 6telenabilir.

Bu ifadelerde herhangi bir netlik, herhangi bir taahhüt bulunmamakta ödemenin ne zaman yapılacağı konusu öngörülememektedir. Ödeme vadelerindeki belirsizlik firmaların ihalelere girmekten imtina etmelerine sebep olmaktadır.

Yükleniciler için, sözleşme tarihini, teslimatı bir gün geçen durumlarda dahi ceza müeyyide uygulanırken, İdareleri ödeme konusunda zorlayan hiçbir hüküm yoktur. Ödeme konusundaki belirsizlikler ve riskler, yüklenicilerin ihaleye girme kararı almalarını ve uygulama konusundaki kabiliyetlerini çok zorlarken, Kamu maliyesi üzerinde de bir ilave “ risk maliyeti “ oluşturmaktadır.

Ayrıca bazı Kurum ve Hastanelerin,hazırlanan ihale şartnamelerinde, ödeme yapılmaması durumunda, yüklenicinin icra yoluna gidemeyeceğine dair hususlar yer almaktadır.Hiç bir şekilde yasal olmayan bu türden keyfi ifade ve uygulamalara izin verilmemesi hukukun gereğidir.

Bunun yanında, uzun zamandır,bazı Sağlık Kuruluşlarına teslim edilen faturaların tahakkuk birimi tarafından çok geç incelenerek işleme alınmakta olduğu, dönem dönem 1-3 ay sürdüğü firmalar tarafında bildirilmiştir.

Bu sebeplerle,

1-Ödeme vadesi net bir ifade ile mesela “ fatura tarihinden itibarengün içinde yapılacaktır “ şeklinde yazılmalıdır.

2-Buna rağmen hastane'nin ya da kurumun yasal ödeme süresinde ödeme yapmama durumunda yüklenicinin hiç bir hakkı veya telafisi öngörülmemiştir. Gecikme cezası mutlaka sözleşmelere konulmalıdır.

3-Bazı Şartnamelerde yer alan “ yüklenicinin icra yoluna gidemeyeceği” gibi keyfi ve hukuksuz tasarruflar süratle engellenmelidir.

4- Faturaların tesliminden sonra işleme alınması için maksimum (örg. 5-10 iş günü) gün belirlenerek işleyişe bir standard getirilmesi gerekmektedir.

Konunun Müdürlüğü'nüzce değerlendirilerek acil çözüm üretilmesi için bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla